

«Це був момент, коли я могла просто втратити життя»: Як кременчужанка «розірвала» коло насильства після 30 років шлюбу

Стор. 5

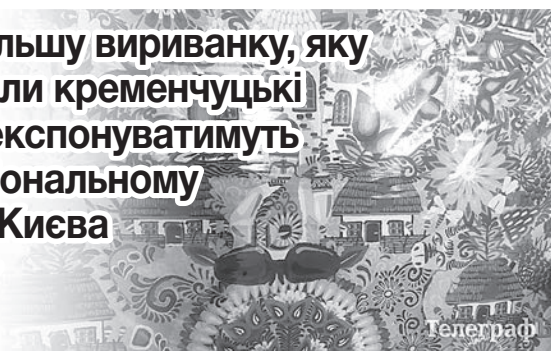
Працівники Кременчуцької станції екстреної допомоги подали до суду на керівництво

Стор. 4



Найбільшу вириванку, яку зробили кременчуцькі діти, експонуватимуть у Національному музеї Києва

Стор. 7



Кременчуцький

# ТелеграфЪ

www.telegraf.in.ua | 7 грудня 2023 року | №11 (1236) | Не для продажу. Розповсюджується безкоштовно.

## Свято наближається»

### Кременчуцькі лісівники почали продавати ялинки

Першу партію сосен привезли до лісгоспу у п'ятницю, 1 грудня. Вона невелика, бо поки значного попиту у лісництві не чекають. Орієнтуються на те, що більшість кременчужан купуватимуть ялинки ближче до Нового року. Ціна на ялинки від 96 до 360 грн., залежно від висоти. Гілкові комплекти продають за 60 грн. **Працює лісгосп із 8.00 до 16.00: м. Кременчук, вул. Шевченка, 41**

АВТОР ФОТО: АРТЕМ КОВАЛЕНКО

## Опалення в салонах тролейбусів вмикати не планують

«Ще немає морозів, а в кременчуцьких тролейбусах уже, як у холодильнику. А що взимку буде? Чому не вмикають у нашому місті опалення в електротранспорті? Чомусь у Полтаві в тролейбусах тепло. Чим ми відрізняємося?» - зі скаргами щодо низької температури в салонах тролейбусів за останній місяць до редакції зверталися багато читачів

На жаль, порадувати нічим - опалення в салонах комунальних тролейбусів Кременчука цього року не вмикають. Про це повідомив міський голова Кременчука Віталій Малецький на засіданні виконавчого комітету Кременчуцької міської ради.

Це пов'язано з економією електроенергії через її дефіцит в країні.

— Якщо ми будемо ще вмикати опалення в салонах, то можемо дійти до того, що у нас будуть знову віялові відключення. Тому зараз економімо на опаленні, на освітленні, — сказав мер.

Ситуацію з «полтавськими тролейбусами» ніяк не коментують. А ось про проїзд пільговиків у громадському транспорті розповіли.

У 2024 році на перевезення пільгових категорій населення влада Кременчука планує виділити 197 млн 125 тис грн. Відповідне рішення ухвалили депутати на сесії міської ради Кременчука 1 грудня. Минулого року ця сума становила 128 млн 651 тис 783 грн.

У міській раді порахували, що протягом наступного року комунальним транспортом громади планують перевезти понад 1,5 мільйона пільговиків.

Сюди входять:

- пенсіонери за віком;
- особи з інвалідністю внаслідок війни;
- учасники бойових дій;
- ветерани військової служби;
- ветерани органів внутрішніх справ;
- ветерани державної пожежної охорони;
- ветерани Державної кримінально-виконавчої служби;
- ветерани служби цивільного захисту; реабілітовані громадяни, які постраждали внаслідок репресій або є пенсіонерами;



- громадяни, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- особи з інвалідністю загального захворювання;
- діти з інвалідністю;
- діти з багатодітних сімей;
- члени сім'ї загиблого військовослужбовця;

- особи, які супроводжують осіб з інвалідністю війни І групи, осіб з інвалідністю І групи загального захворювання, дітей з інвалідністю, але не більше одного супроводжувача на одну особу з інвалідністю;
- діти-сироти та діти.





## Молодшому лейтенанту Сергію Федорцю вручили «Срібний хрест»

У п'ятницю, 1 грудня, молодшому лейтенанту Сергію Федорцю в приміщенні Кременчуцької районної військової адміністрації вручили нагрудний знак «Срібний хрест»

Нагороду захиснику України передав начальник Кременчуцької РВА Олег Леднік, а Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України зачитав т.в.о. начальника Кременчуцького районного ТЦК та СП підполковник Мирослав Волков.

Згідно з Наказом Головнокомандувача Збройних Сил України молодший лейтенант Сергій Федорець нагороджений за особисту мужність, самовіддані дії та героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

Сергій народився 7 червня 1984 року, а 26 лютого 2022 року був прийнятий на військову службу по мобілізації до роти охорони 4 відділу Кременчуцького РТЦК та СП на посаду стрільця у званні «солдат».

У грудні 2022 року Сергій вступив до Одеської військової академії, де здобув первинне офіцерське звання «молодший лейтенант». А після навчання став командиром 2 взводу 3 стрілецької роти 45 Окремого стрілецького батальйону.

Брав участь у боях за територіальну цілісність та незалежність України в районі населених пунктів Авдіївка та Новобахмутівка.

— Я родом із Козельщинського району, із села Солониця. У нас із братом автомобільний бізнес, своє СТО. І в день вторгнення усі зібралися з друзями, один із них тут зі мною сьогодні. Будували блокпости. 27 числа нас викликали до військового частини з військовими квитками. І ми вступили до лав Збройних Сил України. До цього я строкову службу не проходив. Для мене це все було нове. Особливо, коли ми прибули у військову частину, в документі було вказано, що я командир 2-го взводу 3-ї стрілецької роти. Але, оскільки я був єдиний офіцер у роті, то ще виконував обов'язки т.в.о. командира 3-ї роти, — розповів Сергій.

Це перша нагорода військового.

## Воїни СВІТЛА

### Воїни Кременчуччини загинули, захищаючи Україну



#### Андрій Петренко

На війні загинув 49-річний працівник компанії Fegexro Андрій Петренко. Андрій народився 25 серпня 1974 року у селі Матроска Одеської області. Здобувши освіту, у 2005 році розпочав свою трудову діяльність машиністом бульдозера автодорожнього управління ПрАТ «Полтавський ГЗК». З 2007 по 2021 рік працював у гірничому цеху машиністом бульдозера в кар'єрі. А з 2021 року і до лютого 2022 року працював машиністом бульдозера на ТОВ «Сривітський ГЗК».

У лютому 2022 року Андрій став на захист України. А 23 листопада 2023 року він загинув внаслідок мінометного обстрілу поблизу населеного пункту Вільшана Куп'янського району Харківської області.

### Воїна з Кременчука Антона Липова нагородили посмертно орденом «За мужність»



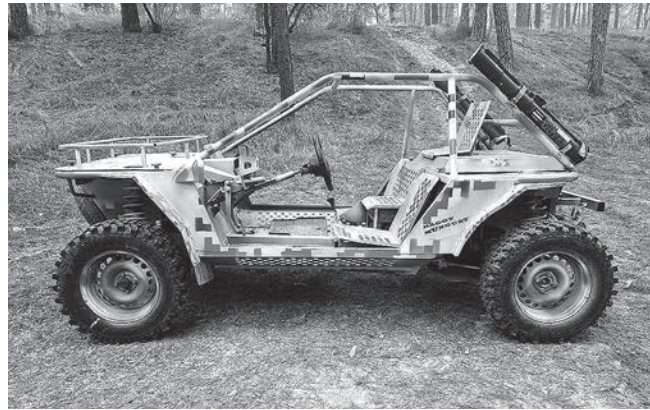
Кременчужанин нагороджений посмертно орденом «За мужність» III ступеня за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку

Антон Липов був мобілізований на російсько-українську війну 9 листопада 2022 року, а 29 березня 2023 року він героїчно загинув під час виконання бойового завдання поблизу смт Білогорівка Луганської області.

Дарія ЗГУРА

## Кременчужани зі штурмової бригади «Лють» збирають кошти на авто «Багі»

Об'єднана штурмова бригада Національної поліції України «Лють» — це воєнізований підрозділ Департаменту поліції особливого призначення нового зразка, створений для відсічі та захисту від збройної агресії російської федерації проти України. У цьому підрозділі служать багато чоловіків із Кременчука



Під час виконання бойових завдань та завдань з евакуації поранених хлопців командир 1 роти штурмового батальйону «Лють» ( мешканець кременчуцької Раківки) збирає кошти на авто «Багі».

Терміново потрібно для роботи. Будь ласка не залишайте остеронь... Дайте нам шанс для життя та евакуації наших хлопців», — пише у соцмережах ще один військовий.

Перераховувати кошти військові просять на картку Монобанку 5375411210326331.

Яна ГУДЗЬ

## Чому досі не перекрили в'їзд до супермаркету біля ПК «Кредмаш»

План організації дорожнього руху на цій ділянці дороги є, його втілення поки немає. Що з цього приводу думають відповідальні особи, пішоходи та водії, з'ясував «Кременчуцький ТелеграфЪ»



Проблема заїзду автомобілів через пішохідний перехід до супермаркету у цьому місці не нова. Вирішити її намагалися на початку вересня. Тоді у поліції зазначили, що проїзд на площу мають перекрити фізично, залишивши заїзд з боку більярдного клубу «Бінго» та з боку нового «Маркетопту».

Лише за два місяці — 14 листопада, тут з'явився знак «В'їзд заборонено», фото опублікував «Х.Кременчук» у Telegram. Однак, провисів він недовго.

Кременчужанин Андрій, який мешкає неподалік, говорить, знак був, але швидко зник: «Тиждень-півтора тому бачив його. Але, вочевидь, зняли».

Володимир зі своєю дружиною заїхали через пішохідний перехід. Кажуть, знак тут не бачили, а лише чули про його короткострокове існування.

Цей заїзд для водіїв уже традиційний. Пішоходів здебільшого такий стан справ не влаштує. Анастасія каже, ходити тут самій, а тим паче з дитиною небезпечно:

«Чесно кажучи, заважають тут автомобілі. Це, як мінімум, небезпечно з дитиною переходити. В будь-який момент на швидкості може вилетіти автомобіль. Парковка — без

проблем, але щоб тут була проїзна частина — то занадто».

Виконувачка обов'язків командира батальйону Управління патрульної поліції Кременчука Вікторія Давидюк розповідає — питання про організацію руху за узгодженою схемою тут постало після відкриття супермаркету. А вже поряд дві зупинки громадського транспорту, тож пішоходів багато.

— У цьому місці є погоджена схема, на якій позначені всі знаки. В цьому випадку передбачається фізичне перекриття заїзду на цю площу з вулиці Олександра Халаменюка та з іншого напрямку. На цьому етапі ми бачимо, що тут не до кінця завершена правильна організація дорожнього руху, відповідно до затвердженої схеми. Схемою знак передбачений біля пішохідного переходу. Він був тут встановлений, але потім його було демонтовано. До поліції інформація про те, хто його зняв, не надходила. Суть знака в тому, щоб інформувати водіїв про те, що знизу буде рух перекрито, — говорить Вікторія.

Нині водії правила дорожнього руху не порушують, адже знака, як бачимо, немає. Вікторія Давидюк зазначає, що самі поліцейські дорожні знаки не встановлюють та не зніма-

ють, а лише погоджують місце та схему їхнього встановлення. За її словами, саме органи місцевого самоврядування є власниками доріг по місту, тож саме вони несуть відповідальність за організацію дорожнього руху.

— Перед тим, як здавати проєкт, повинні були подумати про організацію руху. Міська влада мала перекласти повноваження на власника і створити тут безпечні умови для водіїв та пішоходів, — додає вона.

Видача дозволу на встановлення дорожніх знаків на дорогах місцевого значення регулюється Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Подібні рішення неможливі без погодження, у нашому випадку, міської влади.

Раніше заступник міського голови Іван Москалик заявляв журналістам, що навіть встановлення напівсфер біля ПК «Кредмаш» міська влада не погоджувала. Тож, ми поцікавилися у чиновника, чи знають власники доріг по місту, хто встановив та швидко прибрав цей знак.

— Організацією дорожнього руху займається поліція. Шляхове ремонтно-будівельне управління (ШРБУ) знак не встановлювало. Або встановлював власник, або орендар. Можливо, вони демонтували, чи кудись він дівся, — прокоментував Іван Москалик.

Тож, поки ми шукаємо, куди зник дорожній знак, у поліції констатують — він мав попереджати водіїв, що рух цієї ділянки дороги перекриють напівсферами.

«Є організовані заїзди. У разі блекаутів, зникнення світла, несприятливих погодних умов усе буде на розсуд та доброспорядності водіїв. Напівсфери просто не буде видно», — зазначає Вікторія Давидюк.

Орендарі приміщення від коментарів утрималися. Нагадаємо, що сама будівля колишнього боулінг-клубу належить сім'ї народного депутата Юрія Шаповалова. У поліції ж зазначають, що відповідальну особу, яка мала б усунути всі недоліки, наразі встановлюють.

Роксолана ЖУКОВА

Головна редакторка:  
Леся Лазоренко

Верстка:  
Анатолій Василенко

Газета є членом  
Української асоціації видавців  
періодичної преси

E-mail відділу новин:  
telegraf.in.ua@gmail.com

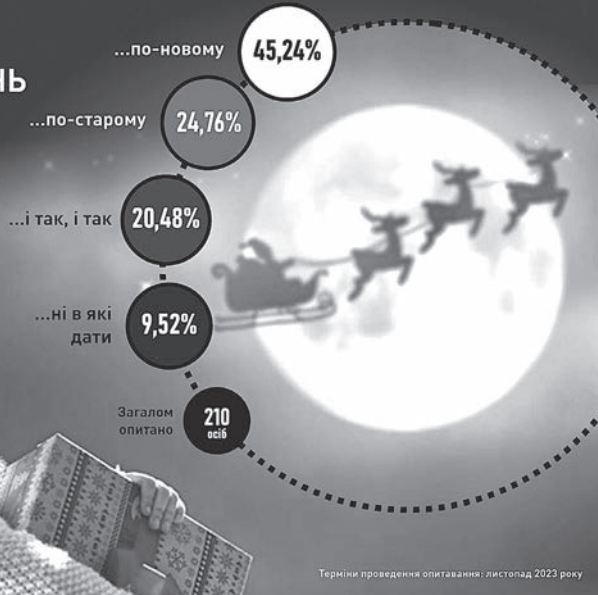
Адреса редакції  
та видавця:  
39600, Кременчук,  
вул. Шевченка, 50а  
Тел. (0536) 74-35-73  
(068) 640-44-48

Номер (опільний випуск) підлягає до друку 06.12.2023р.  
Віддруковано у ТОВ «АСМ» м. Полтава,  
пр. Перспективний, 8, тел. (05322) 2-57-69  
e-mail: tovastmi@mail.ru  
Замовлення № 13069. Наклад 1000 прим.  
Свідоцтво про реєстрацію серія ПЛ № 951-208ПР від 24.05.2011р.  
Засновник — ПП С.В. Кулісов  
Видавець — ПП «Видавничий дім «Приватна газета»

Відповідальність за зміст публікацій несе автор. Листування з читачами — на сторінках газети. Редакція може не поділяти думку автора публікації. Рукописи не повертаються. Використання матеріалів і новин «Кременчуцького Телеграфу» дозволяється тільки при письмовому дозволі редакції. Всі права захищені. За порушення авторських прав Законодавством передбачена відповідальність.



**В ЯКІ ДАТИ ЦЬГОРІЧ КРЕМЕНЧУЖАНИ СВЯТКУВАТИМУТЬ ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ ТА РІЗДВО**



ІНФОГРАФІКА: АНАТОЛІЙ ВАСИЛЕНКО

**ГРОМАДСЬКА ДУМКА**

Ми провели опитування на вулицях Кременчука та запитали, коли містяни цьогоріч святкуватимуть День святого Миколая та Різдво

Більшість опитаних підтримують такі зміни та відзначатимуть День святого Миколая та Різдво у нові дати. Аргументують це ще одним кроком на шляху до європейського світу та відмовою від радянських традицій.

Опитані люди старшого віку ставляться до таких перенесень більш негативно, але не заперечують, що з часом теж призвичаються та перейдуть на нові дати церковних свят.

**На оплату комуналки пільговикам виділять гроші**

У наступному році Кременчуцька міська рада планує виділити на оплату комунальних послуг пільговикам 782 тис 165 грн. Рішення про це ухвалили депутати на сесії міської ради 1 грудня



Це стосується пільгових категорій громадян, окрім ветеранів війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ та громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Кошти будуть виділені за рахунок зменшення суми, виділеної на відшкодування витрат за проїзд пільговиків комунальним транспортом громади.

**У 2024-му дороги Кременчуцькій громаді обійдуться у понад 3 млн**

У 2024 році на утримання та розвиток автодоріг громади кременчуцька влада планує виділити 3 млн 180 тис грн.

Таке рішення ухвалили депутати Кременчуцької міської ради на сесії 1 грудня. Йдеться про утримання та поточний ремонт вулично-шляхової мережі та внутрішньоквартальних проходів і проїздів.

Натомість на 1 млн 754 тис грн зменшиться фінансування комунального підприємства «Міськвітло». Ще 1 млн 426 тис грн буде перерозподілений із бюджету комунального підприємства «Кременчуцьке підприємство спеціальне шляхове ремонтно-будівельне управління». На ці кошти наступного року мали б придбати нову спецтехніку.

**У дачних будинків з'являться поштові адреси**

Від реєстрації одного садового кооперативу та присвоєння будинкам поштових адрес бюджет Кременчуцької громади може поповнюватися на 10 мільйонів гривень щомісячно

Про це 30 листопада на засіданні виконавчого комітету Кременчуцької міської ради повідомив міський голова Віталій Малецький.

За його словами, у таких будинках живуть сотні мешканців у громадах, при цьому у них немає реєстрації за місцем проживання, а у таких будинків немає адреси.

Відповідно до рішення «Про затвердження Положення про порядок присвоєння поштових адрес об'єктам нерухомого майна у м. Кременчуці» від 18 січня 2019 року поштові адреси можна присвоювати окремо розташованим індивідуальним гаражам, майновим комплексам гаражних кооперативів, будівлям автопаркінгів.

— Для багатьох людей це вирішить проблему. Багато хто по факту живе на дачах, у них немає іншого житла. Вони зможуть там зареєструватися... і будуть платити податки в міську громаду, — пояснює міський голова.

У такому разі навіть під час нещасних випадків чи надзвичайних ситуацій люди зможуть отримати компенсацію за пошкоджене житло, оскільки воно буде зареєстроване та знаходитиметься у власності громадян.

**Знизилась ціна на проїзд між Кременчуком та Полтавою**

З 1 грудня на 10 гривень знизилась ціна на міжміський проїзд «Полтава-Кременчук». Про це повідомив очільник області Філіп Пронін у своєму телеграм-каналі

Тепер вартість проїзду із Кременчука до Полтави становитиме 220 гривень замість 230.

— Цей результат маємо після перемовин із підприємцями. Важливо спільно докладати зусиль, аби в тяжкі для країни часи люди відчували підтримку, — йдеться у повідомленні.

Також знижується вартість проїзду з обласного центру до Миргорода, Лубен та Лохвиці.

Яна ГУДЗЬ

**У Кременчуці почали монтувати головну новорічну ялинку**

У суботу, 2 грудня, у Кременчуці почали монтувати головну ялинку на площі Перемоги. Комунальники вже встигли встановити необхідні каркаси та арки

Попри заборону проведення масових заходів та встановлення атракціонів на площах міста, рішення про яку ухвалив штаб оборони Кременчуцького району, міська влада Кременчука була рішуче налаштована встановлювати новорічну ялинку на площі Перемоги. Начальник Кременчуцької районної військової адміністрації Олег Леднік повідомив, що РВА звертатиметься до органів прокуратури та поліції, щоб забезпечити виконання рішення Кременчуцького районного штабу оборони.

Катерина ТУРУБАРА



**Такого паводка, як навесні, на Кременчуччині не буде**



Рівень води в Дніпрі у Кременчуцькому районі буде на критичних позначках, але такого паводка, як навесні, не буде. Про це повідомив керівник Кременчуцької районної військової адміністрації Олег Леднік



— Рівень води регулюється керівниками «Укргідроенерго». Так, залежно від того, яка ситуація з електричним постачанням в Україні, випадає певна кількість води. Саме тому ми могли спостерігати, що рівень води у річці Дніпро змінювався, але за межі критичних позначок він не вийде. Це запорука роботи нашої енергетичної системи, — зазначив Олег Леднік.

Дарія ЗГУРА

**Кременчуцька РВА провела тренування на випадок можливого блекауту**

Минулого тижня Кременчуцька районна військова адміністрація (КРВА) провела тренування на випадок можливого блекауту. Про це повідомив керівник КРВА Олег Леднік

— Враховуючи кількість ударів «шахедів» і ракет, яка наноситься ворогом по території країни, наша основна задача зараз — підготуватися до можливого потенціального блекауту. Це не значить, що він буде, але всі служби та всі організації повинні бути готові, тому ми готуємося, — зазначає Олег Леднік.



Кременчуцька районна військова адміністрація залучила на тренування всі підприємства критичної інфраструктури та розробила механізм, за допомогою якого усуватимуть наслідки можливого блекауту.

— Тож до всіх викликів долі, які можуть бути під час війни, Кременчуцький район готовий, — зазначив Олег Леднік.

Дарія ЗГУРА

**СТАЛО ВІДОМО, ЩО...**

... на Полтавщині за тиждень 38 людей захворіли на скарлатину. Скарлатина передається повітряно-крапельним та контактно-побутовим шляхом. Найчастіше на скарлатину хворіють діти до 10 років, але інфекція може вражати і старших, якщо вони не хворіли на неї в дитинстві. Для скарлатини характерні: підвищення температури, головний біль, слабкість, гострий біль у горлі, ангіна, загальна інтоксикація організму та характерні висипання на тілі. У разі виявлення симптомів скарлатини обов'язково звертатися до лікаря, пройти курс лікування та не поширювати інфекцію.



... у Кременчуці в очній формі навчання почав працювати дитсадок компенсуючого типу. З 1 грудня у Кременчуці дитячий садок компенсуючого типу №10 розпочав свою роботу. Його відвідують діти з 3-річного віку з особливими освітніми потребами. Заклад готовий прийняти 25 дітей. Там працюватимуть три групи в режимі цілого дня, з 7:00 до 17:30, з чотириразовим харчуванням.



...на капремонт гуртожитку для переселенців виділили понад мільйон гривень. Зі стабілізаційного фонду Кременчуцької громади виділили 1 064 161 гривню на проведення капітального ремонту в гуртожитку №4 Кременчуцького національного університету ім. Остроградського. Він знаходиться на вулиці Єднання України, 7. Там мешкають переселенці. Частина суми піде на «здійснення технічних наглядів для забезпечення належних умов проживання ВПО».





# Працівники Кременчуцької станції екстреної медичної допомоги подали до суду на керівництво

Працівники Кременчуцької станції екстреної медичної допомоги подали до суду на свого роботодавця – Полтавський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Чотирьом медикам винесли догани через неналежне виконання обов'язків, і на період дії дисциплінарного покарання (протягом року) вони не отримуватимуть заохочувальних виплат (премій). Але лікарі вважають, що їх покарали, бо вони публічно заявляють про низькі зарплати та цькування на роботі. Тож працівники «швидкої» готові оскаржувати рішення керівництва у суді

## Чому винесли догану

Влітку цього року медики «швидкої» двічі виїжджали на виклик до 43-річної кременчужанки. Того дня, о 22.00, медичну допомогу їй надавала одна бригада, а наступного дня, о 1.00, – інша.

Під час другого виклику кардіограму пацієнтки відправили у дистанційно-діагностичний центр у Полтаву, але гострого стану у неї не було, тож не було і підстав для госпіталізації. Вранці жінка померла.

Її чоловік зателефонував у Полтаву і дізнався, які бригади приїздили на виклик до його дружини. Але офіційної скарги від нього не надходило.

Після цього дзвінка, 7 липня, четверо працівників отримали догани. При тому догани їм винесли протягом двох днів, ще до того, як почалося службове розслідування.

**– Догана нам видана за півтори доби.** Такого не може бути! Мінімум місяць дається для розбору і винесення догани. Ми ще пояснювальні не написали, у нас вже була догана, – розповідають медики.

Працівники «швидкої» впевнені, що вони надали допомогу людині згідно з чинними протоколами лікування, тож немає підстав для дисциплінарного покарання. А догана – це чергова спроба придушити їхню боротьбу проти низьких зарплат і неналежного ставлення. Саме тому вони вирішили подати цивільні позови до суду.

## Позови медиків у судах

Проїшло вже кілька судових засідань. На двох із них побував кореспондент «Кременчуцького Телеграфу». Зазначимо, що кожен із чотирьох цивільних позовів розглядається окремо.

22 листопада у Крюківському районному суді Кременчука розглядали цивільний позов працівниці «швидкої» Анни Тарасенко. Тоді не встигли заслухати свідків, бо адвокат позивача Валерій Гонтар мав їхати на інше засідання.

Він наголосив, що у наказі про винесення доган чотирьом медикам немає посилення на статтю певного закону чи пункт посадової інструкції, яке підтверджувало б, що лікарі надали допомогу людині неналежним чином.

Також адвокат озвучив клопотання до суду, аби свідки з боку відповідача (це члени комісії, яка вела службове розслідування щодо смерті 43-річної жінки) доповідали не через конференц-зв'язок, а особисто приїздили до суду. Суддя Наталія Мурашова підтримала це клопотання. І розгляд справи перенесли на січень.

А вже 23 листопада Автозаводський районний суд Кременчука розглядав позов працівниці «швидкої» Наталі К.

Проте суддя Сергій Нестеренко не почав розгляд справи по суті та переніс засідання, бо сторона відповідача – юриконсульт Полтавського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Ярослав Гречаний – не надала суду необхідних копій документів пані Наталі К. Тому суду було недостатньо інформації щодо трудової діяльності позивача.

Йдеться про досить великий перелік: документ про медичну освіту, наказ про зарахування на роботу, трудову книжку, посадову інструкцію, підтвердження про заслухані інструктажі, документи про факти заохочення.

Крім того, суддя чекатиме на картку виїзду, яку бригада швидкої допомоги оформлювала після виклику, протоколи лікування, щоб можна було встановити, чи сталося порушення з боку лікарів. Ці ж документи Ярослав Гречаний має надіслати поштою адвокату іншої сторони Валерію Гонтарю.

На судове засідання 23 листопада приїхали лікарі з Полтави – Ірина Нікітіна, Любомир Ткач, Ольга Литовка – члени комісії, які склали довідку перевірки щодо смерті жінки. «Кременчуцький ТелеграфЪ» намагався взяти у них коментар про результати перевірки, проте вони відмовилися, вказуючи, що ця інформація – лікарська таємниця.

До речі, медики «швидкої», які звернулися до редакції, зазначають: їм і досі офіційно не повідомили, через що померла 43-річна кременчужанка, до якої вони виїжджали на виклик, конкретний діагноз їм не озвучили.

Наступне відкрите судове засідання по справі Наталі К. перенесли на кінець грудня, і тоді ж мають допитати свідків з обох сторін, зокрема, і лікарів з Полтави. «Кременчуцький ТелеграфЪ» триматиме читачів у курсі подій.



## Відповідь на колективне звернення

У розпорядження редакції також потрапив лист-відповідь на колективне звернення співробітників Кременчуцької станції екстреної медичної допомоги, який підписав голова Полтавської ОВА Філіп Пронін.

У ньому йдеться про те, що оплата праці співробітників проводиться згідно з колективним договором, і у лікарів становить не менше 20 тисяч гривень, у середнього медперсоналу – не менше 13,5 тисячі гривень.

Але разом з тим, раніше ми писали про те, що медики «швидкої» у Кременчуці та на Полтавщині отримують найменшу зарплату в Україні. Протягом багатьох місяців лікарі та фельдшери працюють без премій, без урахування надбавок за стаж, нічних змін, матеріальних допомог тощо.

Також комісія дійшла висновку, що чисельність працівників та штатний розклад відповідає потребам населення у сферах надання екстреної медичної допомоги.

Нагадаємо, що на станції скоротили частину санітарів і доходило до того, що лікарям пропонували власноруч мити автомобілі швидкої допомоги.

У листі зазначається, що станція екстреної медичної допомоги у звіті про «Доходи та витрати» для Національної служби здоров'я України подає некоректні дані, що штучно створює тенденцію до збільшення кількості структурних підрозділів.

**«Ми по Україні в топ-п'ятірці по зарплатах»,** – голова Полтавської ОВА про скарги від працівників кременчуцької «швидкої»

Працівників «швидкої» 22 листопада запросили у Полтаву на засідання комісії з перевірки інформації, що викладена у колективному зверненні. Проте вищезгаданий лист про результати роботи комісії був зареєстрований вже 16 листопада. А отже,

на засідання з обговорення та ухвалення рішень, які викладені у листі, ні адвоката, ні представників трудового колективу не запрошували.

Тому і на засідання 22 листопада медики вирішили не приходити. Адвокат Валерій Гонтар каже, що планує оскаржувати рішення комісії, яке ухвалили з порушенням процедури.

## КОЛИ ВЕРСТАВСЯ НОМЕР...

Керівництво хоче, аби кременчуцькі медики «швидкої» підписували документи заднім числом. Про це співробітники станції екстреної медичної допомоги розповіли «Кременчуцькому Телеграфу»

Під час засідання 23 листопада суддя Сергій Нестеренко сказав, що Полтавський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф має надати цілу низку документів, які допоможуть у розгляді справи.

І після того з Полтави працівникам «швидкої» у Кременчуці надіслали документ, датований 30 січня 2020 року, який вони мали підписати.

Адвокат медиків Валерій Гонтар каже, що порадив своїм клієнтам поставити у документі ту дату, коли він потрапив до рук лікарів. У такому випадку представник Полтавського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф принесе у суд документ 2020 року, підписаний листопадом 2023 року, або ж взагалі не підписаний (якщо перший варіант Полтаву не влаштує).

Катерина ТУРИБАРА





# «Це був момент, коли я могла просто втратити життя»

## Як кременчужанка «розірвала» коло насильства після 30 років шлюбу

З тією чи іншою формою насильства в Україні стикалась майже кожна п'ята жінка. Таку статистику оприлюднила ексміністерка соціальної політики Юлія Соколовська. Нині майже кожного дня правоохоронці Кременчуцького районного управління поліції фіксують виклики, пов'язані з домашнім насильством

Історія кременчужанки, яка вистояла після 30 років домашнього насильства від уже колишнього чоловіка

Олена Лебедева займається меблями у Кременчуці протягом 28 років. Сьогодні жінка має велику родину: люблячу доньку, маму, зятя та кількох домашніх тварин. Вона почувається впевнено та щасливо. Але два з половиною роки тому все було інакше.

### «Не виносила «сміття з хати» й сама створила монстра»

Від домашнього насильства Олена Лебедева потерпала майже усі 30 років свого подружнього життя. Перші прояви жорстокості від свого чоловіка Олена побачила майже одразу після весілля.

– Але коли ми закохані, ми пробачаємо все. У нас просять вибачення, говорять, що це більше не повториться, і ми пробачаємо. Але цього не можна робити. Спочатку він програв гроші, які ми склали на холодильник, потім – обручку. І пішло-поїхало, – розповідає жінка.

Мати її колишнього чоловіка постійно втручалася й давала родині сина вказівки.

– Ми жили в орендованій квартирі, яка знаходилась поруч із квартирою свекрухи. Тож вона постійно втручалася у наше життя. Я все сподівалася, що переїдемо, все буде по-іншому. Але ми переїхали з Молодіжного до Крюкова, і нічого не змінилось. Його мама постійно давала вказівки та втручалася в нашу родину, – говорить жінка.

Вперше чоловік Олени підняв на неї руку 24 роки тому. Тоді він зламав їй щелепу.

– Саме в цей час я працювала на сталеливарному заводі бухгалтером і через це не могла майже два місяці їсти та ходити на роботу. Я нікому не казала, що сталося. Як наслідок, втратила роботу. Чому я мовчала? Бо ось таке виховання... Моя покійна бабуся завжди вчила «не виносити сміття з хати». От я і мовчала стільки часу, – розповідає Олена та додає, що, попри вибачення, люди не змінюються: «Закохані бачать все в рожевих окулярах». З часом білі від проявів насильства стихав, Олена заспокоювалась – до моменту, коли її «емоційно, повністю не випотрошили».

– Окрім фізичного насилля додалися зради. Це значно мене похитнуло. У мене здоров'я почало здавати, стався інсульт, на що моя дитина сказала: «Ні, мамо, ти мені потрібна жива». Але для того, щоб оговтатися після такого, необхідно не мати нових потрясінь... Донька робила чимало спроб поспілкуватися з батьком, але у неї нічого не вийшло. Зовсім. Він не чув нікого, окрім себе. Донька зі мною спілкувалась майже 24 на 7. Допомогла знайти адвоката. Я була в лікарні, коли чоловік просто поїхав відпочивати у Моршин, а я залишилася одна. Я навіть не розуміла, як можна просто лишити дружину після такої хвороби, – каже жінка.

Олена додає, що тоді настала та межа, коли довелося обирати між життям та смертю. Вибрала життя, й розпочався процес розлучення.

### «Найстрашніше, що нашу сім'ю знали як ідеальну»

На власній Instagram-сторінці Олена опублікувала своє фото після сильного побиття чоловіком. Той випадок змусив її піти від нього. Тоді жінка встигла забрати деякі речі та котів. Усе інше їй повернули за пів року судових процесів.

– Це був момент, коли я могла просто втратити життя. Коли це все трапилося, він міг поїхати зі мною до лікарні, бо я не могла тримати руля. Замість цього приїхала свекруха, яка стала захищати синочка і казати, що я його мало не вбила – я захищалася і залишила на ньому синці незначні. Він лежав на ліжку, коли я збиралась їхати до лікаря, й просто посміхався, бо думав, що все буде, як і завжди, – говорить Олена.

У лікарні медпрацівники хотіли викликати поліцію, проте вона відмовилась.

– Коли я приїхала у лікарню, то зробила велику помилку. Хірург сказав мені: «Я піду викую папіроску, а ви добре поміркуюте, оскільки я хочу викликати поліцію». Я кажу: «Та ну, не хочу, я впала з мотоцикла, пишіть так». Я сиділа в кабінеті, він нічого не хотів прописувати, бо він просто був шокований тим, як я виглядаю, – розповідає Олена.

У лікарні їй було соромно і страшно. У той момент вона зрозуміла, що витратила 30 років свого життя на «монстра, що жив біля неї».

– Знаєте, що найстрашніше? Що нашу сім'ю знали як хорошу, гарну і таку ідеальну. Мене навчили нічого не показувати. Але я дуже шкодую, що все життя мовчала і втратила на токсичні стосунки стільки років...

Оприлюднити свою історію у соцмережах Олена вирішила після того, як зустрілась зі своєю знайомою, яка також потерпала від домашнього насильства.

– В них теж «адекватна, нормальна» сім'я була. Але я її побачила зі зламаною щелепою, зламаною рукою і синцями на горлі. За ці дві секунди, що на неї дивилася, я пережила все, що в мене було. Я їй допомогла, поїхала в лікарню. І сказала: «Якщо не зробиш цей крок, то наступним буде смерть», – розповідає жінка.

Не впасти у депресію Олені допоміг психолог та підтримка доньки. Щоб абстрагуватися від депресивних думок, вона постійно займала себе роботою.

– Без психологічної допомоги ми б не пройшли цей шлях зовсім. Завдяки психологу, яка працювала зі мною, я стала тим, ким я є. Інакше, як каже статистика, 60% спиваються, забувають на себе. Жінки, грубо кажучи, перестають жити, – розповідає Олена.

### Не захищені законом

Сьогодні, за словами Олени, українське законодавство не опікується жінками і не захищає жінок.

– Для того, щоб ми жили в цивілізованому світі, потрібна здорова нація. Це коли жінка спокійна, виховує дітей в сім'ї, де немає насилля. Жінками має опікуватися закон. Жінка має бути захищена. А у нас на рівні законодавства жінка беззахисна повністю – фінансово, морально, фізично, – говорить Олена.

У своїй розмові вона згадує історію про вбивство жінки у магазині «Фея». Тоді чоловік підпалив свою дружину і вона згоріла живою.

– Я цю жінку знала, вона допомагала мені на подвір'ї. У неї було шестеро дітей. Це була резонансна справа – чоловік бив її. Вона телефонувала у поліцію, але там тільки руками розводили. У результаті він зачинив її в магазині й спалив, – каже Олена.

За її словами, нині українське суспільство деградувало: жінки, які ніколи не потерпали від домашнього насильства, виправдовують дії кривдника, зазначаючи, що «диму без вогню не буває», та хейтять (хейт – ненависть, англ.) жертв.



Кількість звернень щодо домашнього насильства збільшується, попри те, що частина територій перебувають під окупацією та багато українців виїхало за кордон.

Також Олена підкреслює, що суспільству не слід втручатися у сімейні справи жінки, навіть якщо вони бачать прояви насильства. Адже такі добрі, на думку людей, дії, можуть «сприйматися в штики».

– Для цього можна просто поспілкуватися і зробити рекомендації. Наполягати – ні. Ви зробите ще гірше. Можна скидати якісь пости, показати, як може бути. У жодному разі не кричати, що все, я тебе витягну – ні. Не тому, що ти перестанеш для неї існувати: це крок, який жінка має зробити самостійно, аби вона ніколи в житті не сказала, що хтось винен у тому, що вона розлучилася.

Олена й надалі планує у соцмережах писати продовження своєї історії – «розлучення, документально це одне, а як ти забираєш частину того, що ви нажили разом – інше».

### Про форми домашнього насильства

Домашнє насильство – це не лише про жорстоку поведінку та дії однієї людини стосовно члена сім'ї, а й про бездіяльність стосовно, каже клінічна психологиня Ірина Алексеева.

Загалом розрізняють чотири основні форми домашнього насильства: фізичне, психологічне, економічне та сексуальне. У психологічного насильства є кілька підвидів, пояснює Ірина Алексеева.

– Це і контроль постійний, коли перевіряється, коли приходиш, о котрій встав, скільки чого зробиш. Тобто який тотальний контроль. Друге – це знецінення. Ти нічого не можеш, ти ніхто, ти поганий професіонал, ти погана господиня, ти занадто товста, ти занадто худа, ти погана мама. Третій аспект – ігнорування. Ти не заслуговуєш на мою увагу. Якщо глибше дивитись – ти для мене ніхто, – каже психологиня. Вона додає, що кривдник намагається обмежити свою жертву у спілкуванні з суспільством, бо люди можуть врятувати її. – І останнє – це переслідування. Коли, о котрій ти прийшла? Тут також пов'язано з контролем. А хто там тобі зателефонував? А з ким ти спілкуєшся? Це все про психологічне насильство.

### Куди звертатися по допомогу

Наразі у Кременчуці діє один денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства. Цілодобово працює «кризова кімната», де жінка може залишитися на ніч у разі потреби. Місцезнаходження кімнати знають лише поліціанти.

Соціально-психологічну допомогу у Кременчуці можуть надати у центрі соціальних служб. Він розташований на вул. Академіка Маслова, 15/4. «Це був момент, коли я могла просто втратити життя»

Медичну допомогу нададуть у всіх лікарнях міста. Для постраждалих жінок у Кременчуці діє гінекологічний кабінет безбар'єрного доступу. Він розташований у перинатальному центрі на вул. Майора Борищака, 20/3 і працює цілодобово. Тел. (0536) 75-86-24, (068) 277-93-45

Координаційну та правничу допомогу нададуть у департаменті у справах сім'ї та дітей та у центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що розташований на вул. Небесної Сотні, 54.

Департамент у справах сім'ї та дітей Кременчуцької міської ради: Тел. (0536) 74-38-61, (098) 839-11-61

Кременчуцький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги: (0536) 75-75-20

### «Гарячі лінії» та телефони довіри

Національна гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей: 15-47

Національна «гаряча лінія» із запобігання домашньому насильству: 116-123 (цілодобово, безкоштовно, анонімно та конфіденційно), 0-800-500-335 (безкоштовно зі стаціонарного або мобільного телефонів, вуличних таксофонів у м. Києві).

Національна дитяча «гаряча лінія»: Тел. 0-800-500-225 (безкоштовно зі стаціонарного телефону, анонімно та конфіденційно)

Тел. 116-111 (з мобільного телефону)

Інформаційна лінія центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги: Тел. 0-800-213-103 (цілодобово)

«Гаряча лінія» психологічної підтримки для чоловіків: 2345 (для абонентів Vodafone, Lifecell), (067) 752-23-45 (для абонентів Київстар)

Лінія підтримки з питань жіночого здоров'я: 3033 (щоденно, з 9.00 до 18.00)

Вероніка БІЛОДІД



# Нові назви вулиць Кременчука

На чю честь перейменовано вулиці Ревівки та Щемилівки

Кременчуцькі вулиці перейменовують, позбуваючись свого радянського та імперського минулого. На мапах та адресних покажчиках з'являються нові назви

З агалом з початку декомунізації у Кременчуці з'явилося понад 200 нових імен та назв, присвячених певним подіям. Частина з них перейменовували у 2016 році. З початком повномасштабної війни на нас чекало друге «велике перейменування»

«Кременчуцький ТелеграфЪ» продовжує серію публікацій про нові назви вулиць Кременчука



## Вул. Лікаря О.Богаєвського

(вул. 40-річчя Жовтня)

Видатний хірург, офтальмолог. Він наочно показав, що наука та прогрес можуть починатися не зі столиці, а з маленького містечка. Богаєвський працював старшим лікарем земської лікарні понад 30 років (нині Перша міська лікарня).

За його керівництва лікарня стала відомою. Він зробив її хірургічним центром, куди приїздили переїмати досвід лікарі з усієї України. Одним із перших лікарів в умовах земської лікарні став широко впроваджувати порожнинні операції. Найбільше відомий його досвід операцій на очах, зокрема й з лікування катаракти. Видатному хірургу належить 85 наукових робіт.

Овксентій Богаєвський створив школу хірургів. Виступав за впорядкування і поліпшення діяльності земських медичних установ, зробивши зразковою на той час Кременчуцьку земську лікарню. Лікар займався й громадською діяльністю: був головою опікунської ради Кременчуцької жіночої гімназії й керував нею майже 30 років.

Місто-герой, що 24 лютого стало чи не першим населеним пунктом України, куди вдерлися російські окупанти. Їх зустрічали військові й територіальна оборона. Охтирка мала стратегічне значення: окупанти гатили по місту з «Градів», скинули на нього три вакуумні бомби. Вони зруйнували будівлі на території військової частини, де загинули щонайменше 70 людей.

Місто щодня обстрілювали з реактивної артилерії та здійснювали авіанальоти. У ніч на 8 березня розбомбили центр міста. За незламність та безперервний опір Охтирка отримала звання «Місто-герой України».



## Вул. Раїси Кириченко

(вул. Щербаківа)

«Народна козачка» та відома співачка родом із Полтавщини, що почала свій шлях у Кременчуці. Кириченко виконувала пісні «Я козачка твоя», «Мамина вишня».

Талант дівчини помітили, ще коли вона працювала на фермі телятництво. У 1961 році її запросили до хору Кременчуцького автозаводу, який став першою сходинкою у зоряній кар'єрі виконавиці. Вона не лише виступала в хорі, а й працювала на Кременчуцькому автомобільному заводі контролером, паралельно закінчуючи десятирічку. Її кар'єра стрімко пішла вгору. Отримала безліч нагород, зокрема звання «Герой України».

За своє життя Кириченко співала в багатьох українських народних ансамблях та хорах. Але проводити свій вільний час любила у скромній хатині, яку ще наприкінці 1950-х збудували її батьки. Померла у 2005 році внаслідок тяжкої хвороби нирок, похована у Глобинському районі.



## Проїзд Володимира Константиновича

(1-й проїзд Макаренка)

Лікар, що очолював Першу міську лікарню за часів Другої світової та врятував від німців щонайменше 1200 людей.

Десь у віці 36 років Константинович опинився у Кременчуці. А у 1941-му йому несподівано довелося очолити Першу лікарню: головлікар та секретар парторганізації евакуювалися і віддали йому ключі й печатки прямо на прохідній. Десятки хворих цивільних та понад 250 важкопоранених нетранспортабельних червоноармійців залишилися на руках у Константиновича та нечисленного штату медпрацівників. Коли німці окупували Кременчук, лікар ставив полоненим концтабору фальшиві діагнози. Майже щодня головлікар Константинович доповідав німецькій владі про смерть військовополонених, і їх викреслювали із табірних списків. А тим часом їм, підлікованим та зміцнілим, за допомогою міських підпільників діставали відповідні документи, цивільний одяг.

Підпільники групи «Патріот Батьківщини» за допомогою Константиновича зуміли врятувати близько тисячі двохсот військовополонених! Головний лікар також дуже турбувався про своїх працівників, а тому жоден лікар, жодна медсестра не потрапили на каторжні роботи до Німеччини.

Константинович також врятував частину будівель і майже весь інструментарій та обладнання лікарні. Частина медматеріалу винесли за допомогою пацієнтів. А потім лікар за допомогою медичного спирту уловили німців не руйнувати хоча б те, що вціліло. На щастя, це допомогло.



## Пров. Гійома Боплана

(пров. Червонопрапорний)

Французький інженер, за проектом якого звели Кременчуцьку фортецю. До Кременчука Боплан прийшов з армією завойовників — на той час польська шляхта владарювала в Україні та боролася з українськими козаками.

На землі Речі Посполитої у той час наступали турки, і поляки зводили фортеці на українських землях, щоб від них боронитися. Боплан був запрошений королем Польщі Сигізмундом III на посаду військового інженера.

Він мандрував Україною, обираючи місця для фортеці. У 1638 році за кресленнями Боплана було споруджено Кременчуцьку фортецю. Кременчуцька фортеця за проектом Боплана зводилась у проміжку між 1636-1638 роками. З будівництвом в урочищі Кременчук зволікали через військові сутички. Річ у тім, що біднота продовжувала виявляти незадоволення, а це призводило до повстань. Коли саме завершено було будівництво Кременчуцької фортеці, точно не встановлено. Певно, десь у другій половині 1638 року. Однак відомо, що в 1638 році фортеця вже існувала, і в ній був розміщений королівський гарнізон.

Кременчуцька фортеця, збудована за кресленнями Боплана, була невелика, але міцна і приваблива. Вперше її описав Евлій Челебі в 1657 році. В його щоденнику є такий запис: «...стоїть на землі польського короля і підвладна козаку Дорошенку. Це красива невелика фортеця, збудована з тесаного каміння. Всього війська в ній 3 тис. В середині фортеці... лише один монастир...».

Кременчуцька фортеця — дійсно одна з кращих будівель, зведених Бопланом в Україні. Він любив це своє дітище, завжди згадував цю чудову будівлю. Боплан не раз приїздив до Кременчуцької переправи, щоб помилуватися на своє «дитя».

Крім того, французький інженер та картограф залишив по собі перший варіант генеральної карти України в 1639 році: «Tabula Geographica Ukrainka».



## Пров. Артема Березнюка

(пров. Червоний)

Артем Березнюк загинув у квітні 2023 року на Донеччині. Боєць кілька тижнів не дожив до свого 35-річного ювілею.

Він обороняв ту саму «дорогу життя» під Бахмутом: разом із товаришами тримав її півтора місяця. Але потрапив під артилерійський обстріл та отримав поранення, несумісні з життям.

Артема призвали на військову службу у листопаді 2022-го. Він служив солдатом, стрільцем-снайпером у 67-й окремій механізованій бригаді 1-го батальйону «Вовки Да Вінчі». Завжди з високою відповідальністю підходив до виконання бойових завдань.

До війни Артем займався боксом та кікбоксингом, був неодноразово чемпіоном міста та області, брав участь у професійних боях.



## Вул. Дмитра Демидюка

(вул. Гаєвського)

Вчитель, провідник ОУН та голова міськрайонної «Прогресу». Активно впроваджував українську мову у Кременчуці.

Пан Димидюк проживав у Кременчуці з 1975 по 2005 рік, працював у школах № 4 та № 1 вчителем української мови, німецької мови, музики та співу. Організовував курси з вивчення державної мови для молодих воєнків у військових частинах, військовому шпиталі. Прочитав сотні лекцій з історії України, мови й літератури, українознавства. Його статті друкували газети та журнали.

Мав цікаве захоплення — міжнародна мова есперанто та навіть долучився до всесвітньої громади романтиків-есперантистів.



## Пров. Олексія Бутовського

(пров. Сєдова)

Генерал-лейтенант, фахівець з фізичного виховання родом з Лубен, який став членом першого Міжнародного Олімпійського комітету Перших Олімпійських ігор. Написав понад 70 тематичних праць з фізичного виховання. Причому в останні роки життя втратив зір і свої тексти диктував дружині. Завідувач курсів із фізичного виховання спочатку в Полтаві, а далі став вихователем у Санкт-Петербурзькій військової гімназії, згодом у Головному управлінні військових навчальних закладів та в Олександрівському кадетському корпусі. Викладав теоретичний курс з історії мистецтв, живопису, історії фізичної культури. Проводив практичні заняття з фехтування, стрільби, гімнастики та рухливих ігор.

Бутовський неодноразово перебував у Європі, де вивчав викладання гімнастичних дисциплін у кращих навчальних закладах Швеції, Данії, Німеччини, Бельгії, Англії та Франції. Добре володів кількома іноземними мовами.



## Вул. Миколи Леонтовича

(вул. Левуна)

Микола Леонтович створив хорову обробку народної «Щедрика», яку тепер знає увесь світ. Пісня стала настільки популярною, що до неї написали англійський текст. Ця версія під назвою «Carol of the Bells» і нині є однією з найпопулярніших різдвяних пісень у світі. Її можна почути у фільмах «Сам удома» і «Міцний горішок 2» тощо.

Леонтовича називають «українським Бахом» за величезний внесок у розвиток хорової музики. Навчився грати на скрипці, фортепіано, духових інструментах. Помер трагічно: композитора застрелив із гвинтівки чекістський агент, який на додачу ще й пограбував оселю.



## У Кременчуці презентували книгу рецептів борщу на кожен день

Минулого вівторка, 28 листопада, у Кременчуцькій міській публічній бібліотеці відбулася презентація книги «Триста шістьдесят п'ять БОРЩИКІВ» української етнологині та етнографині, краєзнавиці, докторки історичних наук Олени Шербань. На презентацію книги зібралося чимало людей — охочих послухати про рецепти традиційних українських страв.

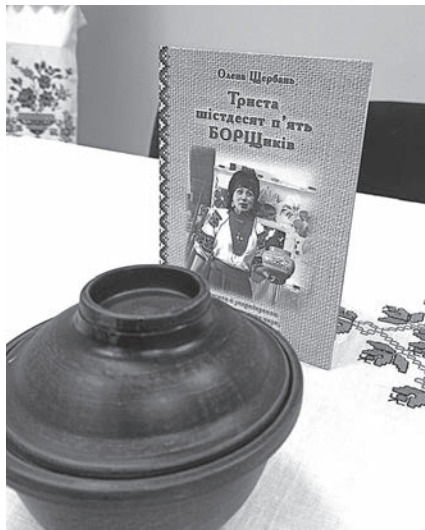
Пані Олена зазначає, що вона є не стільки авторкою книги, як її упорядницею — там вміщені не лише її рецепти, а й інших людей, учасників фестивалю «Борщик у глиняному горщику».

— Це не кулінарна книга, де ви знайдете чіткі рецепти, у яких пропорціях потрібно брати які продукти. Ця книга етнографічна, — каже Олена.

У книзі понад 400 сторінок, де читачі можуть знайти не лише 365 рецептів борщу на щодень, а й понад тисячу інших страв, які зазвичай подають до столу разом із борщем.

Рецепти, зібрані у книзі, притаманні не лише Полтавському регіону — Олена збирала їх по всій території України.

— Найстаршою інформаторкою у моєму житті була жінка віком 113 років. Вона говорила дуже тихо — у неї



майже висохли голосові зв'язки. Про борщ ця жінка мені так нічого й не розповіла. Проте на моє питання, як жити правильно, сказала, що з Богом у серці.

На питання гостей, який борщ у етнологині є найулюбленішим, жінка відповідає:

— Найулюбленіший мій борщ — це борщ моєї мами. Бо доки жива моя мама, доти цей борщ буде для мене найкращим. Смачнішого, ніж мамин борщ, просто бути не може.

З Кременчуком пані Олену пов'язує професійна діяльність — у 2012 році вона викладала у льотному коледжі історію, філософію та основи економіки. А ще тут доля її звела з Оксаною Савченко — теж викладачкою коледжу, яка з часом стала близькою подругою Олени та адміністраторкою на її фестивалі.

Пані Оксана розповіла детальніше про гастрономічний фестиваль-квест «Борщик у глиняному горщику». Він проводиться щорічно, у другу суботу серпня, починаючи з 2014 року, у селищі Опішня, на території музею-садиби «Лялина світлиця». Уперше на святі зварили 12 борщів, а завітали на захід господині з Полтавщини, Харківщини, Дніпропетровщини та Київщини. З кожним роком кількість гостей збільшується, для них готують усе більше і більше страв. А у 2024-му році на десятий, ювілейний фестиваль, організаторки хочуть приготувати 100 борщів.

Пані Олена на досягнутому не зупиняється: у неї в планах — написати книгу про тисячі і два борщі, притаманні Опішнянській громаді.

Науковиця подарувала бібліотеці примірники своєї книги, тож усі охочі матимуть можливість ознайомитися з нею.

Яна ГУДЗЬ

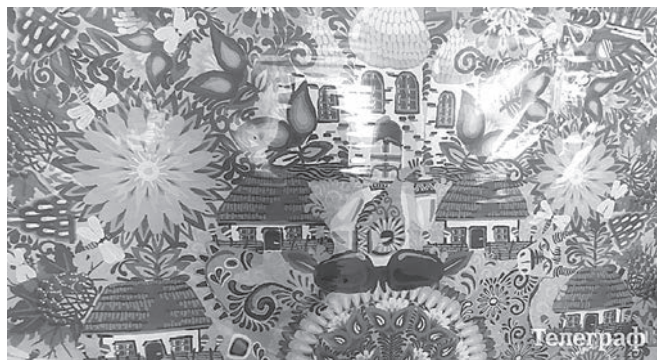
## Найбільшу вишиванку, яку зробили кременчуцькі діти, експонуватимуть у Національному музеї Києва

У суботу, 9 грудня, об 11.00, у Національному музеї декоративного мистецтва України в Києві відкриється виставка дитячих робіт під назвою «Живи та квітни, моя Україно!». На ній будуть представлені роботи кременчуцьких дітей — вихованців гуртка декоративно-ужиткового мистецтва Кременчуцького центру позашкільної освіти «Академія майбутнього».

Близько 30 робіт юних кременчужан від 5 до 16 років виконані у традиційній техніці вишиванки (особлива техніка витинанки, в якій не використовують ножиці) з використанням

української народної символіки.

Також на виставці буде презентована колективна творча робота вихованців, яка претендує на внесення до Національного реєстру



рекордів України як найбільша та найскладніша вишиванка в Україні.

Розмір цієї вишиванки 300×200 см, складається вона з трьох частин, а її загаль-

на площа — 18 квадратних метрів.

Створювали цю роботу вихованці разом із керівником гуртка Дмитром Королем протягом двох років.

Яна ГУДЗЬ

## Веслувальниця з Горішніх Плавнів увійшла до рейтингу «100 лідерів України»



Веслувальниця Людмила Лузан, срібна й бронзова призерка Олімпійських ігор-2020, потрапила до рейтингу лідерів України в категорії «Спорт», опублікованого виданням «Українська правда».

Спортсменка родом з Івано-Франківська, втім останні кілька років тренується на базі веслувального клубу «Гірник» у Горішніх Плавнях під керівництвом заслуженого тренера України, почесного громадянина міста Горішні Плавні Миколи Мацапури.

З придбанням потрібного для тренувань та виступів спорядження й фінансування участі в змаганнях всеукраїнського та міжнародного рівнів їй кілька років поспіль допомагає залізнична компанія Фетгехро, яка підтримує олімпійські види спорту на Полтавщині й дбає про розвиток нового покоління успішних спортсменів, які представляють регіон на світовій арені.

«Людмила — взірць визначеності, міцної волі та непохитної віри у власні сили», — йдеться у повідомленні «УП».

Найбільше надихає той факт із її біографії, коли після травми, отриманої під час заняття гімнастикою, вона не зневірилася, а знайшла себе у веслуванні в каное й продовжує вперто йти до своєї мети й заповітної мрії — олімпійського золота.

Нагадаємо, що за вагомих спортивних здобутків під час III Європейських ігор у Кракові (Польща), проявлену самовідданість та волю до перемоги, підняття міжнародного авторитету України 7 вересня 2023 року Людмила нагороджена Орденом княгині Ольги II ступеня.

Аліса КОТОВА

## «Гірник-Спорт» успішно завершив першу частину сезону

Гравці «Гірник-Спорту» з Горішніх Плавнів показали гідну гру у заключному турі, що відбувся 25 листопада на Кіровоградщині, під час гри з лідером сезону в групі «Б» Першості України серед клубів Першої ліги — командою «Інгuleць».

Футболісти команди «Гірник-Спорт» під час матчу контролювали м'яч і виклалися на повну. Вже у першому таймі суперники це відчули — на 21-й хвили-

ні «Інгuleць» забив перший гол Артем Нижник. Кілька спроб господарів поля відігратися були невдалі, та й весь другий тайм був доволі напруженим для Ярослава

Проценка, голкіпера «Гірник-Спорту», втім гравцю вдалося надійно захистити ворота від контратак супротивника.

Окрім пенальті на останніх хвилинах матчу, з якого воротар все ж пропустив гол від капітана «Інгuleць» Віталія Кольцова. Гра завершилася нічиєю — 1:1.

Із 17 очками «Гірник-Спорт» завершив першу частину сезону на сьомому місці турнірної таблиці Першої ліги Чемпіонату України. Залікові бали зберігаються в команді й у другій частині сезону, який розпочнеться вже навесні 2024 року.

Тетяна КРИНИЧКА

## Борці - призери Кубка України

Вихованці та випускники Кременчуцького спортивного ліцею ім. Піддубного вибороли три призових місця на Кубку України U 20 із греко-римської боротьби.



Про це повідомили на Facebook-сторінці спортивного закладу. Змагання проходили в місті Тячів у Закарпатській області й тривали два дні.

Перше місце у ваговій категорії 60 кг посів **Вадим Матрос**. **Ерік Шевченко** виборов друге місце у категорії 72 кг. **Богдан Різниченко** став третім у ваговій категорії 55 кг.

До змагань спортсменів готував тренер **Сергій Бузько**.

Вероніка БІЛОДІД

## Боксерка з Кременчука - «бронзова» призерка чемпіонату України

Боксерка з Кременчука здобула «бронзу» чемпіонату України серед чоловіків та жінок на призи срібного призера Олімпійських ігор Андрія Котельника у Львові.



Про це повідомила пресслужба Полтавської обласної військової адміністрації. Участь у національному чемпіонаті беруть понад 200 майстрів боксу з усіх куточків країни. Полтавщину представляють 10 боксерів із Полтави, Горішніх Плавнів та Кременчука.

Катерина Чабанюк із Кременчука показала гарний результат підготовки й за результатами боїв здобула на турнірі бронзову медаль.

Руслана ГОРГОЛА

## Ярослав Ткач виборов «срібло» на турнірі зі скелелазіння

Кременчуцький спортсмен Ярослав Ткач посів друге місце у змаганнях зі скелелазіння Masters у рамках мультиспортивного форуму «Пляжні ігри NEOM».



Про це повідомили в пресслужбі Кременчуцької міської ради. Турнір проходив під егідою Міжнародної федерації спортивного скелелазіння (IFSC) у Саудівській Аравії. Ярослав Ткач став призером у дисципліні «швидкість».

Як розповіли у міській раді, надалі Ярослав планує здобути цього року ліцензію на участь в Олімпійських іграх у Парижі у 2024 році.

Вероніка БІЛОДІД

## Дві золоті медалі на Чемпіонаті світу з багатоборств - у кременчужанина

Кременчуцький спортсмен Андрій Журба, студент Фахового коледжу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, здобув дві золоті медалі на Чемпіонаті світу з військово-спортивних багатоборств.



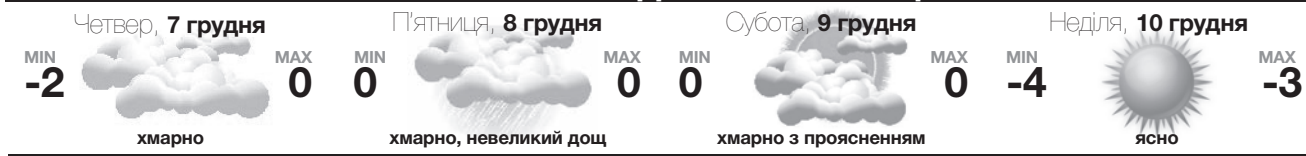
Як повідомили в пресслужбі Кременчуцької міської ради, змагання відбувалися у Вроцлаві. Претендентами на звання чемпіонів були 239 спортсменів із 15 країн світу.

Золоті медалі Андрій отримав у версії Б-3 повний контакт та у багатоборстві.

Яна ГУДЗЬ



## ПРОГНОЗ ПОГОДИ В КРЕМЕНЧУЦІ

Астропрогноз  
на 11 – 17 грудня

## ОВЕН

Вам варто уважніше прислухатися до свого організму і його можливостей. Тиждень досить сприятливий для бізнесу і ділових зустрічей. Не поспішайте «тікати» з будинку і тиждень мине спокійно і щасливо.



## ТЕЛЕЦЬ

Не варто спокушати долю - експериментувати і пускатися в ризиковані авантюри. Витрачена енергія не пропаде дарма. Не спішайте через дурниці - можна порушити доброзичливу атмосферу в оселі.



## БЛИЗНЮКИ

Позитивні емоції допоможуть подолати слабкість і невпевненість у собі. З грошима вам не щастить. Якщо ви уважні і доброзичливі до близьких людей, вам буде вдома добре і затишно.



## РАК

Ваш фізичний стан не для епікурейства. Ваш успіх залежить від вашої розсудливості і стриманості. Розраховуйте на себе, і робота піде нормально. У сім'ї може відчуватися якась напруженість.



## ЛЕВ

Сміливо беріться до роботи. Ви повні сил, до того ж вас супроводжує удача. Неприємностей з грошима можна не побоюватися. Намагайтеся бути уважнішими у спілкуванні.



## ДІВА

Не втрачайте активності, дійте самостійно. Ваше фінансове становище залежить від правильності ваших рішень і вчинків. Спокій і врівноваженість гарантує нормальну атмосферу в сім'ї.



## ТЕРЕЗИ

Прагніть уникати різких потрясінь і нервів. Особливих труднощів з грошима ви не відчуєте, але дрібні проблеми можуть виникнути. Тиждень сприятливий для вирішення сімейних проблем.



## СКОРПІОН

Не варто спокушати долю і ставити експерименти зі своїм організмом. Тиждень сприятливий для бізнесу, непоганий для поїздок і ділових зустрічей. Ваша сім'я - ваша опора.



## СТРИЛЕЦЬ

Покладайтеся на свої сили, не намагайтеся стрибнути вище за свою голову, і все буде гаразд. Ділові контакти відбудуться в цілому успішно. Активна діяльність принесе заслужені доходи.



## КОЗЕРІГ

Дотримуйтеся звичайного ритму життя. Не нервуйте, інакше можливі зриви і великі невдачі. Прагніть не брати на себе велику відповідальність.



## ВОДОЛІЙ

Розраховуйте на себе і робота піде нормально. Можливі різні перешкоди і збої у фінансовому плані. У сім'ї все залежить від вас.



## РИБИ

Можливі перепади самопочуття. Спокійно, без гарячності ухвалюйте рішення. Будьте готові до найрізноманітніших труднощів.

## ЦІКАВИЙ ФОТОФАКТ



## Запрошуємо на захід

Кременчуцька бібліотека запрошує на захід, присвячений українській хустці, який відбудеться 3 грудня, о 14.00

Відвідувачі матимуть нагоду дізнатися про історію виникнення хустки, її роль у житті українських жінок, обряди та звичаї. В рамках заходу відбудеться майстер клас із виготовлення ляльки-мотанки від майстрині Ірини Залюбовської, а також майстер клас із зав'язування хустки під керівництвом майстрині Івонни Чаплигіної.

Захід відбудеться о 14.00 у бібліотеці-філії №2 за адресою: вул. Соборна, 11.

Роксолана ЖУКОВА

## РЕЦЕПТ ТИЖНЯ

## Сирний будиночок із печивом

## Складові:

- 250 г домашнього сиру;
- 200 г пісочного печива;
- 50 г вершкового масла;
- 100 г цукру;
- 2 ст. л какао;
- 10 г ванільного цукру;
- 2 ст. л сметани;
- 1 банан;
- 2 ст. л кокосової стружки;
- 50 г шоколаду.

У глибокій мисці з'єднайте домашній сир, цукор, розтоплене вершкове масло, сметану та ванільний цукор – збийте масу вінчиком або міксером до однорідної кремоподібної маси.

Розділіть готову сирну масу на дві половинки, в одну з них додайте какао та перемішайте.

Для формування «сирної хатинки» застеліть рушником поверхню, зверху вистеліть харчову плівку й на неї викладіть печиво – 12 штук (4 ряди по 3 шт).

Викладіть білу сирну масу поверх печива, розрівняйте



лопаткою, зверху викладіть шар сиру з какао.

Почистіть банан та розріжте його навпіл. Викладіть банан посередині сирної маси.

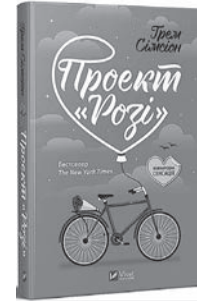
За допомогою рушника сформуєте «сирну хатку»: спочатку один край, далі інший. Ретельно зафіксуйте харчову плівку та відправте «сирну хатку» в холодильник на 8-10 годин.

Готовий десерт звільніть від харчової плівки, полийте розтопленим шоколадом та посипте кокосовою стружкою. Подавайте його до столу одразу з холодильника. Смачного!

## КНИГИ

## Колишня ув'язнена, зірка Голлівуду та міфи про тіло

Спеціально для читачів «Телеграфа» бібліотекар відділу абонементу філії №2 Кременчуцької міської публічної бібліотеки Наталія Манжелівська підготувала чергову добірку книжкових новинок



Грем Сімпсон «Проект «Розі»»

Це надзвичайно смішна історія, яка неодмінно поліпшить ваш настрій. Розповідь ведеться від імені милого професора генетики Дона Тіллмана, який, попри проблеми у спілкуванні, прагне зрозуміти, чи спроможний він покохати по-справжньому. Тож він застосовує науковий метод пошуку супутниці життя. Його проєкт «Дружина» із найдетальнішою анкетною має відсіяти непунктуальних, любителок гороскопів, ворожок, схилених на одязі модниць, веганок, спортивних уболівальниць, неосвічених і тих, що курять. Та от у його житті випадково з'являється Розі. Вона геть не відповідає вимогам і до того ж більше цікавиться власним проєктом – пошуком свого біологічного батька. Дону доведеться визнати – кохання творить дива.

Енді Вейр «Марсіанин»

Усі вважають астронавта Марка Вотні мертвим, адже вся команда бачила, як його проштрикнула антена, яку зірвало піщаною бурєю на шостий день після висадки «Ареса-3» на Марс. Потрапивши в бурю, команда «Ареса-3» змушена евакуюватися, покинувши тіло Марка. Та ніхто не міг і припустити, що Марк виживе й тепер опиниться на Марсі в пастці, сам-один, без зв'язку з Землею, без достатнього запасу їжі та води, щоб протриматися до прибуття наступної місії – «Ареса-42». Хто врятує Марка Вотні? Чи йому доведеться покладатися лише на власну винахідливість?



Всеволод Нестайко «Тамніця Віті Зайчика. Чарівний талісман»

Хлопчик Вітя все життя ріс із мамою та бабусею Світлою – неабиякою вигадницею, люблячою і доброю. Але він так сумує за татом, який працює в Африці й ніяк не приїздить на свята. Загадкова Міс Тамніця обіцяє, що вони з татом обов'язково зустрінуться, і запрошує Вітю в подорож до загадкових країн Зландії та Добряндії. І пригоди розпочинаються. («Тамніця Віті Зайчика»).

Троє друзів із села Гарбузьяни отримують від таємничого незнайомця подарунок – жаб'ячу лапку. Виявляється, це чарівний талісман, який здійснює усі бажання. Виграти машину? Залюбки! Знятися в кіно? Легко! Та хлопці не знають: для їхньої дружби це справжнє випробування. («Чарівний талісман»).

Руслана ГОРГОЛА

## ТОСТИ

- Один мудрець сказав: «Не будь настільки сухим, щоб зламатися. Але не будь і таким мокрим, щоб тебе вичавлювали, як ганчірку». Вип'ємо за те, щоб на нашому святковому небосхилі була мінлива хмарність, але без опадів, з температурою повітря близько нуля і температурою води в пляшках від 30 до 40 градусів!
- Філософи Греції говорили, що відображення життя людини - в її вчинках, поведінці та манерах. Хотілося б побажати вам вчиняти так, як вам велить ваше серце, поводитися на людях подібно королю або королеві. Пам'ятайте, що людей прикрашають вчинки.

## ПРИТЧА

## Як розділити порівну?

Жили в одному селі два брати. І, якось, дісталось їм у спадщину велике поле, з чудовою землею.

Зраділи брати неказанно. Але, от халепа! Як же його поділити між собою?

Думали-гадали... Ледве до бійки не дійшло...

Почали ділити. То одному здавалось, що іншому більша частина дістається... то навпаки... Ніяк кордони не могли провести.

Замучилися. Втомилися.

І вирішили звернутись до Мудреця.

– Підкажіть нам... Як нам порівну і мирно поле розділити між собою?

– В мене є один секрет. Зробіть так, я скажу – і побажите, що так можна ділити що завгодно. Один брат нехай розділить поле навпіл так, як сам вирішить це зробити. А другий брат нехай вибере з двох половинок: яка частина буде його, а яка дістанеться братові.

Так брати і зробили. І надалі вони все ділили тільки так.